

OPLAKOWAĆ (24) *vb impf*

-p- (21), -pp- (3).

Oba o prawdopodobnie jasne (tak w opłakać oraz -ować); pierwsze a jasne.

praes 1 sg opłakuje (9). ◇ 2 sg opłakujesz (1). ◇ 3 sg opłakuje (5). ◇ 1 pl opłakujem (1). ◇ praet 3 sg m opłakował (1). ◇ [3 pl m pers opłakowali.] ◇ fut 1 sg f będę opłakowała (1). ◇ imp 2 sg opłakuj (1). ◇ 3 sg niech opłakuje (1). ◇ 2 pl opłakujcie (1). ◇ impers opłakuje się (1). ◇ part praes act opłakując (2).

Sł stp, Cn brak, Linde XVIII w. s.v. opłakać.

Wylewać łzy nad kimś lub nad czymś, płakać po kim, po czym, wyrażać żal, skruchę; complorare, deflere, delacrimare, deplangere, deplorare, illacrimare, miserari Calep (24) : Opłakuie lie vpadek Thyru miáftá pomorłkiego y bogátego Leop Ez 27 arg; Miseror – Załócz mąm, Opłakuie. Calep 665b, 228a, 296b, 299b, 307b [2 r.], 503b.

opłakować czego (1): Ale o tho profzē ábych miáftá przedłużenie dwa miefiácá/ w ktorých będę opłakowáftá fwoiey młodości s przyrodzonými fwoimi po gorach chodząc BielKron 51.

opłakować co (10): Duchem Świętým zápalony przeciwko błúznierzom náswiętšzego Sákrámentu ná dzień Božego ciáftá/ opłakował vpadek Korony Polłkiewy OrzRozm G2v; Spiewał potym Dawid żálobliwe pieśni/ opłakuiąc śmierce Saulowę y Ionáty. BielKron 69; KlonŻal B3v; PudłFr 43; Przeto vpámiętyy fię dułzo moiá/ á opłakuy złości fwe poki z swiáftá niezeydźiefz SkarŻyw 120; MARIA Mágdálená grzechy fwe opłakuie. WujNT Aaaaaa; WysKaz 5; PowodPr 9; VotSzl A2; KmitaSpit A3; [HerbOdpow Cc].

opłakować kogo (G. a. A) (4): Moiego dobrodzieiá zemną opłakuyćie WisznTr 8, 8, 25, 31; [KromHist 44].

W charakterystycznych połączeniach: opłakować młodości; opłakować człowieka, dobrodzieja, grzechy, kości, mieszkanie, niedbalstwo, nieszczęście (2), powiniących, śmierć, upadek (2), złości.

Zwroty: »opłakować łzami« [szyk zmienny] (2): WisznTr 31; w niewoli wieczney pod Pány frogiem/ Opłakuie niezczęście łzami gorącemi. KmitaSpit A3.

»opłakować z żalem, z żalostí« (1:1): Calep 299b; Z Záłostí y ípodziwieniem wielkim częftokróć opłakuie niedbáftwo VotSzl A2.

W przen (1) : Dwoie dzieći opłakuie ítrumień nie więty/ Nárzeka w brzegi wpadáiąc/ żalem będąc zięty. KlonŻal B3v.

Synonim: żalować.

Formacje współrdzenne cf PŁAKAĆ.

Cf OPLAKAWAĆ